

DEN DANSKE ARBEJDSMARKEDSMODEL 17. marts 2016

DEBATINDLÆG

Tre grunde til at kontanthjælpsloftet er en stor fejltagelse

Skrevet af

Jonas Schytz Juul
Analysechef

Sarah Steinitz
Konsulent

Mens de store menneskelige omkostninger ved regeringens kontanthjælpsloft nærmest springer i øjnene, skal man bruge lup for at få øje på de beskæftigelsesmæssige gevinster.

Kontakt

Analysechef

Jonas Schytz Juul

📞 33 55 77 10

Konsulent

Sarah Steinitz

📞 33 55 77 10

Efter alt at dømme vedtager Folketinget i dag det omstridte kontanthjælpsloft, som vil ramme tusindvis af kontanthjælpsfamilier. Det nye kontanthjælpsloft er endnu hårdere end det gamle, som blev afskaffet i 2011. Mens man før kunne blive ramt af det gamle kontanthjælpsloft efter at have været på kontanthjælp i seks måneder, rammer det nye loft fra kontanthjælpens dag ét. Det nye loft er også lavere end det gamle – grænsen for, hvor mange penge en enlig kontanthjælpsmodtager med et barn må få i støtte, er omkring 3.000 kroner lavere nu end under det gamle loft.

Kontanthjælpsloftet vil betyde en kraftig nedsættelse af det beløb, som en familie på kontanthjælp har til rådighed hver måned til indkøb af mad, medicin og tøj og til at sende børn til fritidsaktiviteter eller fødselsdag. Den enlige mor med et barn vil f.eks. miste 2.500 kroner hver eneste måned. Det svarer til en tilbagegang i rådighedsbeløbet på omkring en fjerdel.

Set fra et samfundsperspektiv er der mindst tre tungtvejende grunde til, at det er en dårlig idé at indføre det nye kontanthjælpsloft.

” *Fattige familier er nogle af de mest udsatte i vores samfund, og otte ud af ti oplever afsavn ved f.eks. ikke at have råd til at tage offentlig transport, give deres børn frugt og grønt eller invitere venner og familie til middag*

For det første

Loftet vil betyde stigende fattigdom og en hårdere tilværelse for dem, der i forvejen er mest økonomisk presset i vores samfund. Næsten 40 procent af dem, der er økonomisk fattige, oplever i dag at have svært ved at betale regninger, og hver fjerde mangler altid eller ofte penge til indkøb af nødvendige dagligvarer sidst på måneden, viser en ny rapport fra SFI. Fattige familier er nogle af de mest udsatte i vores samfund, og otte ud af ti oplever afsavn ved f.eks. ikke at have råd til at tage offentlig transport, give deres børn frugt og grønt, udskifte nedslidt tøj eller invitere venner og familie til middag.

Som KL har påpeget, vil det nye kontanthjælpsloft også betyde flere hjemløse, da nogle simpelthen ikke vil have råd til at betale deres husleje. De seneste 10 år er der sket en fordobling i fattigdommen herhjemme, så der i dag er ca. 40.000 fattige personer. Kontanthjælpsloftet vil skubbe bag på den

udvikling. Det vil stramme den økonomiske spændetrøje i flere tusinde kontanthjælpsfamilier, og ifølge Beskæftigelsesministeriet vil over 34.000 børn komme til at mærke det nye loft.

For det andet

Kontanthjælpsloftet vil være en hæmsko for den sociale mobilitet. Allerede i dag har børnene fra de hjem, hvor mor og far står uden for arbejdsmarkedet, svært ved at komme med på uddannelsesvognen. Faktisk står mere end hver tredje ung, som er opvokset i underklassen, uden uddannelse som 25-26-årig. Kun omkring hvert tiende underklassebarn får i dag en akademisk uddannelse. Til sammenligning er det mere end hver anden af børnene fra de bedst stillede hjem, hvor forældrene arbejder som f.eks. læger, advokater eller direktører, der går akademikervejen.

” *Fattigdom spænder ben for børns uddannelseschancer. Faktisk kan man direkte se af statistikkerne, hvordan børnenes karakterer daler ved bare et års fattigdom i opvæksten*

Undersøgelser fra OECD og IMF har for nylig vist, at når uligheden stiger, giver det tilbageslag i uddannelsesstendensen blandt børnene fra de fattigste familier. Fattigdom spænder simpelthen ben for børns uddannelseschancer. Faktisk kan man direkte se af statistikkerne, hvordan børnenes karakterer daler ved bare et års fattigdom i opvæksten. Derfor er det også meget svært at forestille sig, hvordan kontanthjælpsloftet skal bidrage til at skabe bedre livschancer for de børn, der nu skal vokse op i fattigdom. Øget økonomisk stress er næppe nøglen til at sikre, at flere børn får en uddannelse. Tværtimod.

For det tredje

De beskæftigelsesmæssige gevinster af det nye kontanthjælpsloft er meget små og meget usikre. Beskæftigelsesministeriet vurderer, at det nye loft isoleret set vil få 500 personer i job. Det er en gevinst, der er til at overse, når man holder det op imod, at over 34.000 børn vil mærke økonomiske forringelser. Dykker man ned i, hvilke kontanthjælpsmodtagere det nye loft rammer, viser det sig, at hovedparten af de ramte er personer, som slås med andre problemer end blot manglen på et job. Det kan eksempelvis være sociale, psykiske eller helbreds-mæssige problemer, manglende uddannelseskvalifikationer eller

sprogvanskeligheder. Over 75 procent af dem, der rammes af kontanthjælpsloftet tilhører denne gruppe, mens under 25 procent er såkaldt jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Regeringens nye kontanthjælpsloft er en stor fejltagelse. Stigende fattigdom, øget økonomisk pres, flere afsavn og ringere muligheder for børnene i kontanthjælpsfamilier er nogle af konsekvenserne af det nye loft. Mens de store menneskelige omkostninger nærmest springer i øjnene, skal man bruge lup for at få øje på de beskæftigelsesmæssige gevinster.

Indlæg bragt i Information d. 17. marts 2015.